

KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2019

Jäsenkunnat hyväksyivät keväällä 2017 Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian ja sen toteutusohjelman, jotka ohjaavat tavoitteiden asettamista vuodelle 2019. Tavoitteissa on huomioitu myös rakennesuunnitelman 2040 ja MAL3- sopimuksen toteuttaminen.

Lisäksi kuvataan seutuyhteistyön yleinen kehittäminen, seudullisen tietohallinnon, joukkoliikennelautakunnan ja elinkeinojen kehittämisen sekä hyvinvointi- ja infrapalveluiden yhteinen kehittämisohjelma.

Lisää kilpailukykyä

Seutustrategian pääviesti: Vahvistamme kansainvälistymistä elinvoiman lisäämiseksi. Edistämme monipuolista osaamista ja uusia työmahdollisuuksia. Toimenpiteitä suunnataan hyvän saavutettavuuden, houkuttelevan osaamis- ja innovaatioympäristön, monipuolisen elinkeinorakenteen sekä aluetaloutta vahvistavan yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikan edistämiseen.

- 1. Osallistutaan aktiivisesti ja koordinoitusti raideliikenteen kehittämiseen. Lentoliikenteen kehittämishankkeen jatko ratkaistaan ml. mahdollinen laajempi suuntaaminen kaupunkiseudun saavutettavuuteen. Osallistutaan aktiivisesti kansalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun liittyvään keskusteluun. Edistetään edunvalvonnan keinoin kaupunkiseudun ulkoista ja sisäistä saavutettavuutta.**

Raportointi 31.8.2019:

-Maankäytön, asumisen ja liikenteen keskeisten kehittämistoimenpiteiden tunnistamista on toteutettu, seudun tahtotilan ja MAL4-sopimusneuvottelun perusteiden määrittämiseksi sovitun prosessin mukaisesti. Vaikutuksia kilpailukykyyn on arvioitu monipuolisesti. Prosessi on edennyt aikataulussa ja tuottanut tarvittavat lähtötiedot sopimusneuvotteluihin. Käynnissä on toimenpiteiden priorisointi seudulla. Vuoden 2020 tavoitteiden asetannassa tulee varautua MAL4-sopimuksen toteuttamiseen.

-Tampereen kaupunkiseutukuntayhtymä, Pirkanmaan liitto, seudun joukkoliikenneviranomaisen sekä kunnat ovat tehneet hyvää yhteistyötä raideliikenteen kehittämiseksi. Seutu valittiin alueellisen junaliikenteen pilottialueeksi. Markkinointiin ja muihin kysyntää lisääviin toimiin valmistaudutaan. Pääradan operointiselvitys valmistui.

-Tampereen kaupunkiseutu on osallistunut aktiivisesti valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun liittyvään keskusteluun eri foorumeilla. Seutu on tehnyt asiantuntijayhteistyötä muiden MAL-kaupunkiseutujen kanssa ja ollut yhteydessä valmistelijoihin.

-Liikennejärjestelmäpäällikkö Touru on antanut valtioneuvoston pyynnöstä asiantuntijakommentin liittyen hallitusohjelman valmisteluun, jossa on voinut tuoda esille myös Tampereen seudulle keskeisiä toimia joukkoliikenteen matkustajamäärien lisäämiseksi.

- 2. Rajaton seutu -hankkeen jatkotyönä tunnistetaan seudun rakenteesta kansallisen ja kansainvälisen kilpailuaseman kannalta merkittävät kohteet ja vyöhykkeet. Lisäksi jatketaan elinkeinopolitiikan ja yhdyskuntasuunnittelun vuorovaikutusta laatimalla elinkeinoalueiden kehityksen seuranta yritysten sijoittumisen ja kasvun tukemiseen.**

Raportointi 31.8.2019:

-Rajaton seutu -hankkeen jatkotyönä tunnistetaan seudun rakenteesta kansallisen ja kansainvälisen kilpailuaseman kannalta merkittävät kohteet ja vyöhykkeet.
-Näille asetetaan yhdessä kunkin kohteen ja vyöhykkeen omista lähtökohdista maankäyttöä ohjaavat elinvoimatavoitteet. Lisäksi jatketaan elinkeinopolitiikan ja yhdyskuntasuunnittelun vuorovaikutusta laatimalla elinkeinoalueiden kehityksen seuranta yritysten sijoittumisen ja kasvun tukemiseen. (MASTO)

- 3. Tunnistetaan elinkeinoelämän kuljetusten ja tieliikenteen toimivuuden takaamiseksi vuoteen 2030 tarvittavat toimenpiteet sekä valmistellaan pitkän aikajänteen visiota ja kehittämissuunnitelmaa.**

Raportointi 31.8.2019:

-2. ja 3. Liikennejärjestelmätyöryhmä ja MASTO-työryhmä ovat MAL-suunnittelussa tunnistaneet työpaikkojen kehittymisen merkittävyyden seudun toimivuuteen.
-MAL4-sopimukseen tähtäävässä suunnittelussa on tunnistettu tieverkon ruuhkaisuuden ehkäisyyn liittyvien toimenpiteiden vaikuttavuutta.
-Eri tyyppisiä, kansallisen ja kansainvälisen kilpailuaseman kannalta keskeisiä, elinkeinoelämän kohteita ja niiden tarpeita liikennejärjestelmän kehittämiseen on perusteltua tarkastella edelleen. Tarkastelun pohjalta voidaan tarkemmin tunnistaa tarkemmin elinkeinoelämän kuljetusten ja tieliikenteen toimivuuden takaamiseksi vuoteen 2030 tarvittavia toimenpiteitä ja valmistella pidemmän aikajänteen visiota sekä kehittämissuunnitelmaa, tavoitteen mukaisesti.
-MASTO ja LJ työryhmät päättivät kokouksessaan 28.8. että yllä kuvattu tarkastelu on perusteltua siirtää vuodelle 2020, jolloin käynnissä olevat, Pirkanmaan liiton sekä Business Tampereen toimesta toteutettavat, selvitykset valmistuvat. Tarkastelu palvelee tällöin parhaiten mm. rakennesuunnitelman valmistelua.

Kasvulle kestävä rakenne

Seutustrategian pääviesti: Edistämme väestönkasvua ja hyödynnämme kaupungistumista. Lisäämme seudun houkuttelevuutta asuin- ja toimintaympäristönä. Käytämme resursseja viisaasti ja hillitsemme ilmastonmuutosta. Toimenpiteitä suunnataan toimivan yhdyskuntarakenteen edistämiseen, rajattoman sijoittumisalueeseen ja tasapainoisten asuntomarkkinoiden edistämiseen.

- 1. MAL4-sopimus hyväksytään. Muodostetaan seudullinen maankäytön, asumisen ja liikenteen tahtotila ja näkemys edistettäväksi MAL4-sopimuksen avulla sekä monialaisesti ohjelmoidaan ja sitoudutaan MAL4-sopimuksen toteuttamiseen seudulla.**

Raportointi 31.8.2019:

- Rakennesuunnitelman päivitykseen on tuotettu lähtökohtia MAL4-sopimukseen tähtäävässä suunnittelussa. Rakennesuunnitelman päivityksen tarkoituksenmukainen sisältö ja muoto tulee määrittää ryhmien välisenä yhteistyönä.

2. Rakennesuunnitelman 2040 päivitystyö etenee auditoinnin tulosten mukaisesti.

Raportointi 31.8.2019:

-Osana MAL-suunnittelua kerätään tietoa Rasun päivittämistä varten.
-Infratyöryhmä on osallistunut teemaan ja evästännyt jatkotyöskentelyä säännöllisesti vuoden 2019 aikana.

3. Käynnistetään asuntopoliittinen keskustelu. Laaditaan kaupunkiseudun asuntopoliittinen tilannekuva. Toteutetaan laaja-alainen asuntopoliittinen työpaja, jonka tuloksena rakennetaan ja sitoudutaan toteuttamaan seudun kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon allokoinnin ja toteuttamisen malli yhdyskuntarakenteeseen.

Raportointi 31.8.2019: Asuntopoliittisen keskustelun käynnistämiseksi pidetään Maston jäsenille asuntopoliittinen työpaja, jonka tuloksena rakennetaan ja sitoudutaan toteuttamaan seudun kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon allokoinnin ja toteuttamisen malli yhdyskuntarakenteeseen. Pajassa voidaan käsitellä myös muita asumiseen ja asuntotuotantoon liittyviä ajankohtaisia teemoja. Tuloksia hyödynnetään tulevan MAL-sopimuksen valmistelussa sekä Rakennesuunnitelman päivittämisessä. (Esim. ARA-tonttihintavyöhykejaon pohjalta.)

4. Valmistellaan Hiilineutraali Tampereen seutu 2030 -tavoitteen mukaiset toimenpiteet työryhmien toteuttaa ja raportoida.

Raportointi 31.8.2019:

Tampereenseutu on liittynyt kansalliseen Hinku-foorumiin ja korkeakouluharjoittelija valmistelee seudun kuntien käyttöön tiekarttamallin. Maakunnallinen talousmetsien hiilinielupotentiaalikartoitus on käynnistetty yhteistyössä ELY:n kanssa.

5. Tunnistetaan vuoteen 2030 mennessä tarvittavat kestävien kulkutapojen käyttöä lisäävät ja liikenteen haittoja vähentävät sekä maankäytön tiivistämisen ja toiminnallisen sekoittamisen, päästövähennystavoitteen saavuttamisen edellyttämät, kehittämistoimenpiteet sekä valmistellaan pitkän aikajänteen visiota ja kehittämispolkua.

Raportointi 31.8.2019:

-Arvioimalla seudulla suunnitteilla olevien maankäytön ja liikenteen ratkaisujen vaikutuksia liikenteeseen saadaan käsitys päästövähennysten saavuttamisen edelleen edellyttämästä toiminnasta. Kehittämällä toimenpiteitä iteroiden, saadaan käsitys riittävästä tasosta. Seudun liikennettä koskevien päästövähennystavoitteiden saavuttamisen edellyttämät toimenpiteet on määritetty yleisellä tasolla MAL4-sopimukseen valmistautumisen yhteydessä. Toimenpiteiden konkretisointi ja priorisointi käynnissä.
- Seudun liikennettä koskevien päästövähennystavoitteiden saavuttamisen edellyttämät toimenpiteet on määritetty yleisellä tasolla MAL4-sopimukseen valmistautumisen yhteydessä. Toimenpiteiden konkretisointi ja priorisointi käynnissä.

Rakennesuunnitelman päivitykseen on tuotettu lähtökohtia MAL4-sopimukseen tähtäävässä suunnittelussa. Rakennesuunnitelman päivityksen tarkoituksenmukainen sisältö ja muoto tulee määrittää ryhmien välisenä yhteistyönä.

-4. ja 5. MAL4-sopimukseen tähtäävässä työssä on tunnistettu seudun hiilineutraaliuteen liittyvät, liikenteen päästöjen vähentämistoimet, suunnitellussa maankäytöskenaariossa.

-Päästövähennystoimenpiteiden saavuttaminen edellyttää toimia, joita seudun ei ole edellytyksiä itsenäisesti toteuttaa. Ilman valtion tason toimia, ei päästövähennystavoitteiden saavuttaminen ole realistista.

-MAL4-suunnittelussa on tunnistettu toimet kestävien kulkutapojen käytön lisäämiseksi päästövähennystavoitteen ja seudun kehittämisen edellyttämälle tasolle vuoteen 2030 mennessä. Toimenpiteitä tulee edelleen konkretisoida ja vaiheistaa.

6. Viimeistellään vuoden 2018 syksyllä aloitettu keskustabarometri.

Keskustabarometrin valmistelussa on tuotettu tietoaineistoja keskustojen kehittämisen arviointiin ja suunnitteluun. Keskustabarometri valmistuu syksyn aikana kuntien hyödynnettäväksi.

7. Jatketaan Lakeland NäsiPyhä -kehittämishjelman toteuttamista monitoimijaisesti seututoimiston käynnistämänä.

Raportointi 31.8.2019:

Seudullinen satamakehittämisen työryhmä on kokoontunut neljä kertaa ja käynyt keskustelua eri toimijoiden tavoitteista. Työryhmä on valmistellut ehdotuksen, jonka mukaan tulee syventyä arvioimaan verkostomallia toimivammasta seudullisesta satamainfran kehittämismallista (2-3 vaihtoehtoa).

8. Kasvavan ja tiivistyvän kaupunkiseudun tarpeisiin, rakennesuunnitelman päivitykseen ja uusiin ilmastotavoitteisiin liittyvä maan- ja lumen vastaanottoratkaisujen kehittäminen seudullisesti.

Raportointi 31.8.2019:

Infratyöryhmä on kartoittanut massakoordinaatioon liittyviä selvityksiä ja tarpeita, joita tuli esiin myös ilmastotyön kuntakerroksella kesällä. Niiden pohjalta valmistellaan ehdotus seudullisesta massakoordinaation toimintamallista.

Hyvinvoiva yhteisö

Seutustrategian pääviesti: Uudistamme palveluja digitalisaation ja kokeilujen avulla. Korostamme kuntalaisten hyvinvointia ja yhdessä tekemistä yhteisöemme menestystekijänä. Toimenpiteitä kohdistetaan helpon asioinnin ja toimijoiden aktiivisuuden edistämiseen.

9. Selvitetään seudullisen perhepäivähoidon palvelusetelin käyttöönotto sekä vaihtoehtona lasten hoidon tukien ja kuntalisten kehittäminen seudullisesti.

Raportointi 31.8.2019:

Seudullinen varhaiskasvatuksen ryhmä on laatinut esiselvityksen yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelin käyttöön otosta. Seutuhallitus on käsitellyt asiaa kokouksessaan 6.3.2019 ja todennut päätöksensä, että valmistelua ei jatketa vuonna 2019. Hyvinvointipalvelujen työryhmä voi tarvittaessa palata asiaan myöhemmin.

10. Teetetään laaja selvitys 5-vuotiaiden maksuttoman esiopetuksen vaikutuksista kaupunkiseudulla ja sisällytetään siihen kuvaus ja arviointi esiopetuksen järjestämisen nykytilasta.

Raportointi 31.8.2019:

Selvitys esiopetuksen järjestämisestä Tampereen kaupunkiseudulla valmistui suunnitelman mukaan MDI Aluekehittämisen konsulttitoimiston tilaustyönä ja hyvinvointipalvelujen työryhmä hyväksyi työn omalta osaltaan 22.8.2019. Kuntajohtajakokouksessa selvitys

11. Infrapalvelujen seutuyhteistyön syventämisen mahdollisuudet, jatkotyö nykytilakartoitukselle.

Raportointi 31.8.2019:

Selvitys infrapalvelujen yhteistyömahdollisuuksista valmistui 2018. Se ei johtanut jatkotoimenpiteisiin, sillä samaan aikaan Tampere valmisteli Infra liikelaitoksen yhtiöittämistä, mihin kunnat eivät tässä vaiheessa lähteneet mukaan. Infrapalveluyhteistyö jatkuu seudulla seutustrategian, rakennesuunnitelman ja Mal-sopimuksen mukaisesti.

12. Laaditaan tilannekuvaselvitys seudullisesta lukiokoulutuksesta. Selvityksessä huomioidaan eri vaihtoehdot lukioyhteistyön tiivistämisessä sekä edellytykset luoda korkeakouluyhteistyölle seudullinen toimintamalli.

Raportointi 31.8.2019:

Hyvinvointipalvelujen työryhmä käsitteli lukiokoulutuksen tilannekuvaselvityksen luonnoksen kokouksessaan 22.8.2019. Asiaan palataan 23.10.2019.

13. Laaditaan opetuspalveluiden seudullisen kehittämisen tiekartta ja selvitetään pienryhmän perustaminen opetuspalveluiden seudullisen kehittämisen varmistamiseksi.

Raportointi 31.8.2019:

Hyvinvointipalveluiden työryhmä perusti opetuspalveluiden ryhmän, joka on laatinut tiekarttaa. Tiekartta tulee hyväksyttäväksi hyvinvointipalvelujen työryhmään 23.10.2019.

14. Laaditaan viherrakenteen yleissuunnitelman pohjalta seudullisesti merkittävien virkistysalueiden ja -reittien kehittämisen toimenpidesuunnitelma.

Raportointi 31.8.2019:

Seutureittien ja virkistysalueiden toimenpidesuunnitelman laatiminen on edennyt HypaInfra-yhteistyössä kuntatyöpajavaiheeseen, jossa käydään keväällä valmistuneen nykytilakuvauksen pohjalta läpi seudun kohokohtia ja yhteistyömahdollisuuksia. Toimenpidesuunnitelman on määrä valmistua vuoden loppuun mennessä.

15. Selvitetään osallistumisen hyvät käytännöt sivistys- ja vapaa-aikapalveluissa sekä infrapalveluissa seudullisesti. Lisätään asukkaiden ja elinkeinojen ymmärrystä yhdyskuntarakenteen kehittämisen strategisen tason asioista.

Raportointi 31.8.2019:

Tavoite siirtyy HypaInfra-ohjelman mukaisesti vuodelle 2020.

16. Jatketaan Seutuvaraamo -digipalvelun kehittämistä kuntien tilojen ja alueiden varaamiseen.

Raportointi 31.8.2019:

Seutuvaraamo -digipalvelun kehittämisessä on siirrytty kehitysvaiheeseen. Alkuvuodesta on selvitetty kuntien käyttövuorojen hakuprosesseja ja tavoitteena on käynnistää loppusyksyn aikana tilojen täytön ja käytön yhteisteisten seudullisten mittareiden luominen Hypalnfra -yhteistyönä.

17. Jatketaan hyvinvointiympäristön seudullisen tietopohjan kehitystyötä monialaisena yhteistyönä (HYMY-hanke).

Raportointi 31.8.2019:

HYMY2 -hanke käynnistyi helmikuussa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen määrärahan turvin ja jatkuu 6/2021 saakka. Hankkeessa kehitetään tietopohjaa ja strategisen hyvinvointijohtamisen välineitä Hypalnfra-ohjelman mukaisesti.